

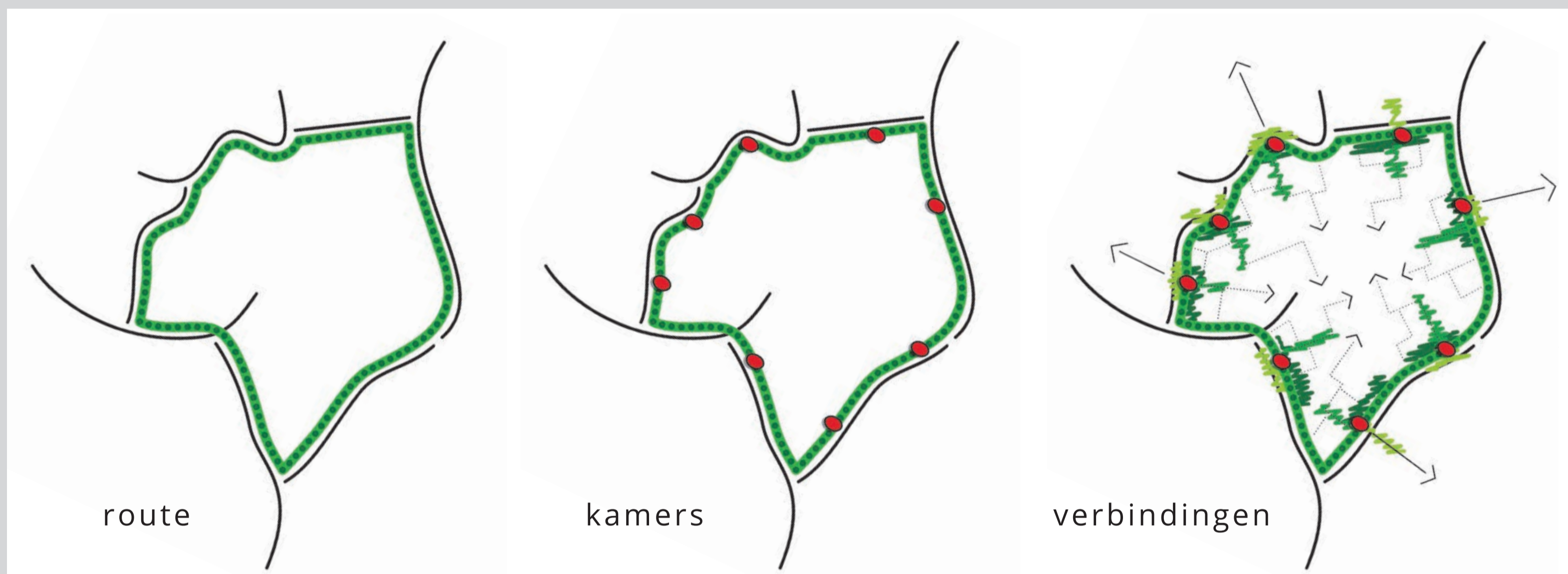
concept

Er ligt een groene ring van parken, rivieroeveren en verschillende soorten landschappen rond de stad. Je kunt nu al op de fiets stappen en je laten verrassen door de prachtige omgeving en weidse uitzichten. Deze route vormt een ring langs de buitenwijken van de stad. Om hier meer samenhang in te brengen stellen wij een aantal ingrepen voor. Die moeten deze groene route meer toekomstbestendig maken. We zien de hele groene ring als het stadspark van de 21e eeuw. En we noemen dit park: het Leidse Lint.

Het Lint vormt een belangrijk onderdeel van het netwerk van parken en waterwegen door de stad. Veel vragen van deze tijd komen daarin terug. Hoe gaan we om met het water? Soms hebben we er te veel van, en soms te weinig. Hoe verbeteren we de leefomgeving van de dieren, hoe versterken we de natuur? De stad wordt steeds voller, en is er wel genoeg ruimte om elkaar te ontmoeten, is er genoeg ruimte voor sport en spel, voor jong en oud? Kun je nog ergens een feestje organiseren? In het Leidse Lint gaan we hiermee aan de slag. Niet alleen liggen er mooie parken op de route, maar ook volkstuinten, sportvelden, de waterzuiveringsinstallaties van de stad, het Bio Science Park, en de archeologische vindplaats van de Lammenschans.

Maar het Lint biedt ook een kans om de buitenwijken van Leiden nog beter te verbinden met het groen, en deze ruimte in te richten voor sport en ontspanning, een moestuin en een buurtkamer. Door van het Lint één groot stadspark te maken ontstaat er een groene rand die een nieuwe kijk op de stad biedt. Zoals het Singelpark de historische binnenstad omsluit wordt het Leidse Lint het park van heel Leiden.

We willen niet te veel veranderen aan de bestaande ring rond de stad. Met kleine ingrepen in samenwerking met de buurt denken we op termijn een groot effect te kunnen bereiken. We gaan op zoek naar de verhalen die er leven in de stad en gebruiken die als inspiratie. We kijken naar het bestaande landschap en hoe dat versterkt kan worden. Onze aanpak bestaat uit drie elementen:

1. Het Leidse Lint vormt één doorlopende route langs de stadsrand van Leiden. Het krijgt een eigen, herkenbare huistijl, die onder meer terugkeert in de markers langs het pad. Door het steeds op dezelfde manier herinrichten van het pad, met een strook halverharding en een bijzondere berm, herken je dat je op de route bent. De herinrichting van de berm is afgestemd op het type landschap, en draagt bij aan verhogen van de biodiversiteit en klimaatbestendigheid.
2. De groene ring rond Leiden bestaat grotendeels uit lange vaarten en rechte paden. Aan deze route hebben we 15 bijzondere plekken gevonden, die we kamers noemen. In deze kamers is er ruimte voor ontmoeting en ontspanning. We begrenzen deze ruimtes zodat ze als kamer ervaren kunnen worden, en bepalen de inrichting samen met de buurtbewoners en andere betrokkenen. Ook bedrijven, kunstenaars en ecologen worden uitgedaagd hierin mee te denken. Er is ruimte voor experiment, vrijheid, en nieuwe ideeën.
3. Het thema en karakter zal per kamer verschillen, maar de ruimte is altijd stevig verbonden met de wijk of met de stad, met het groen en met het water. De kamers sluiten aan op de bestaande wandel- en fietsroutes voor het maken van een ommetje. Ook hardloperroutes nemen we op in de route. Het Lint wordt hiermee een onderdeel van een uitgebreid netwerk met de stad, de wijk en het landschap.

Leidse verhalen

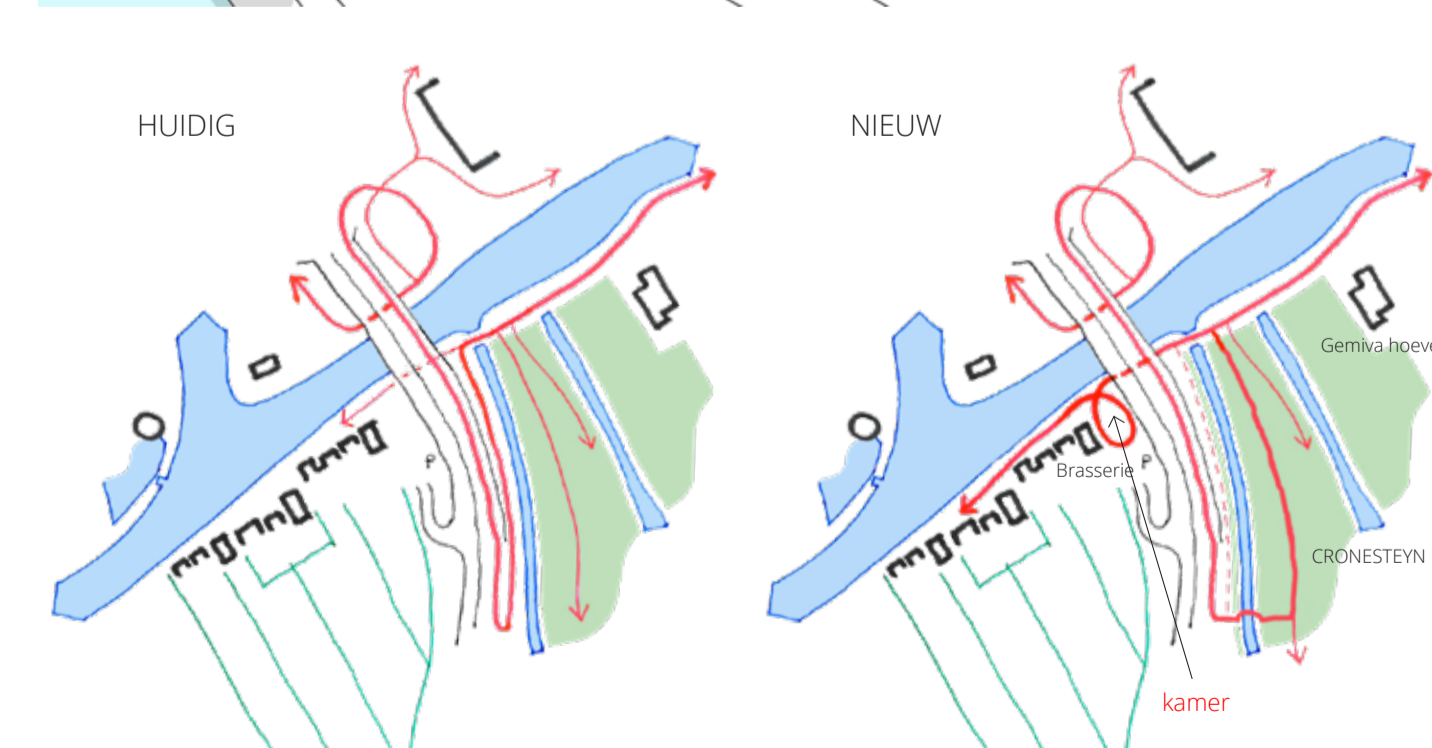
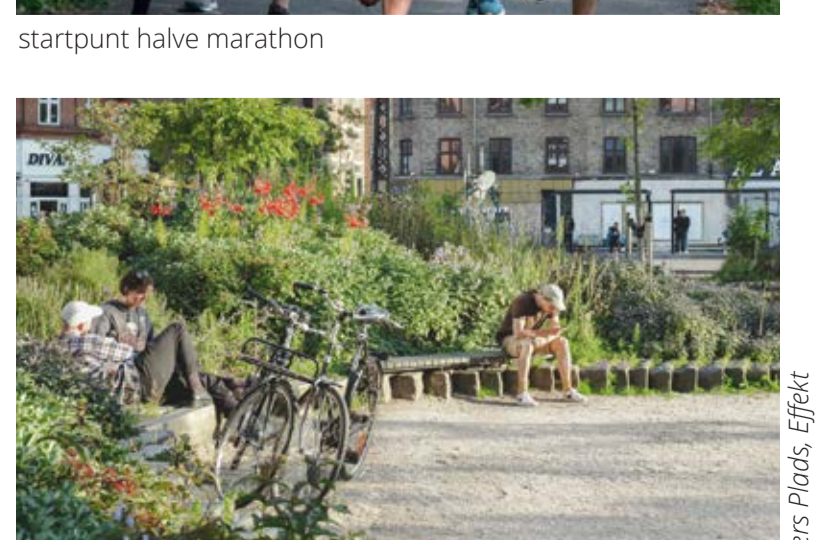
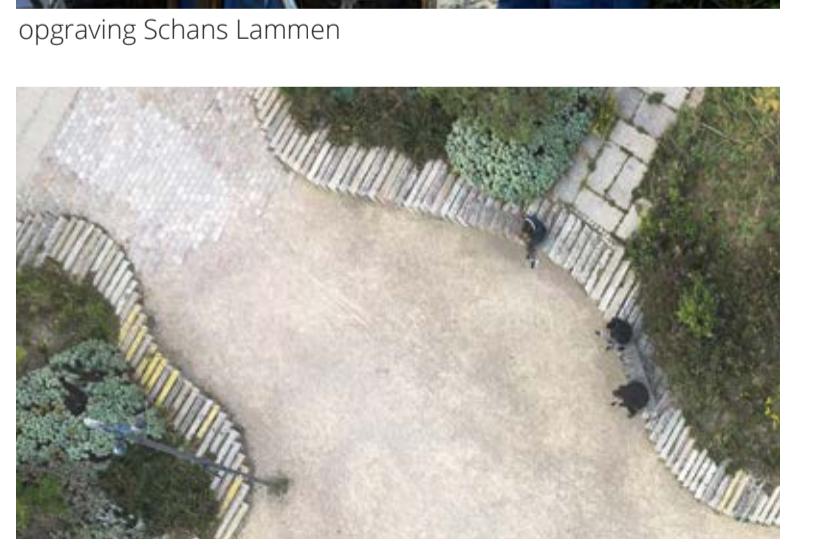
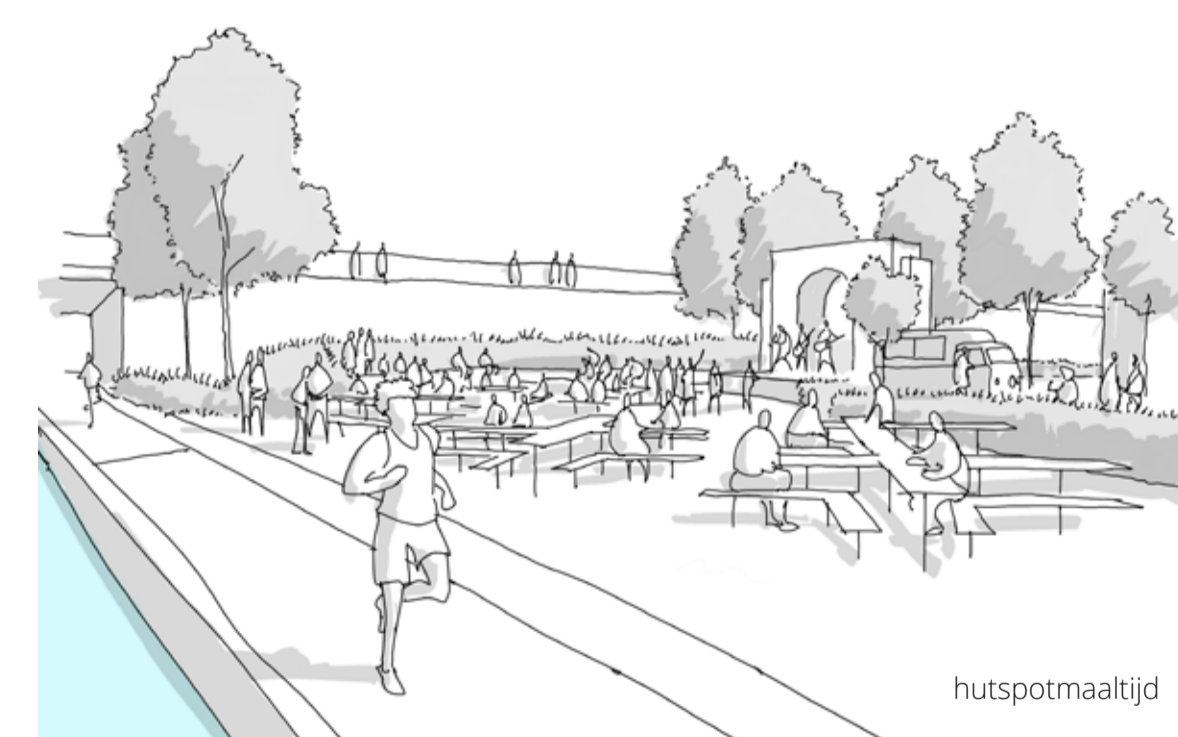
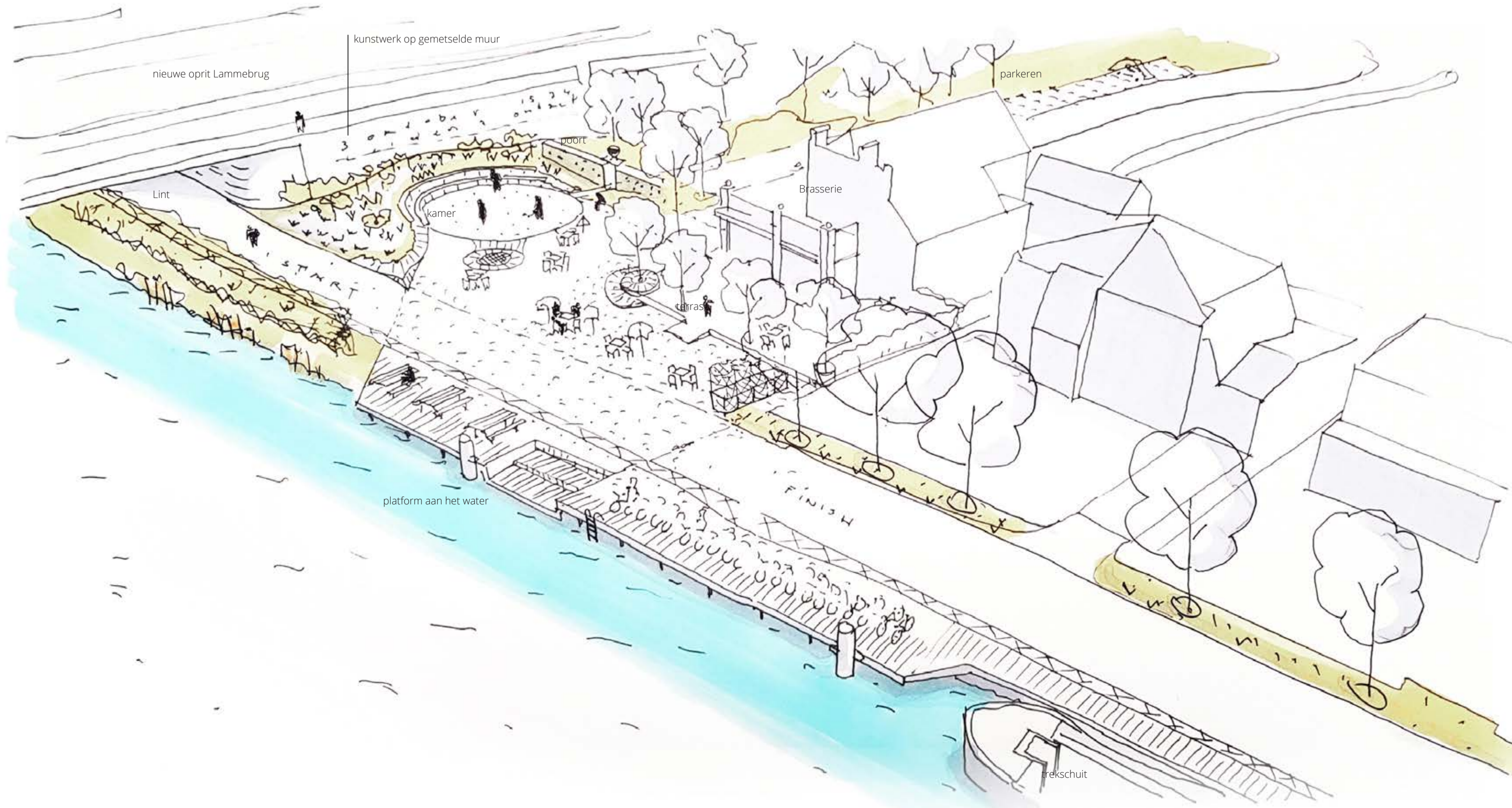
Verhalen brengen mensen samen, en maken dat ze zich verbonden voelen met hun woonplaats. Verhalen als die vindplaats van de hutspot of van het masker van Gordon zijn bekend. Voor deze prijsvraag gingen we op zoek naar meer verhalen, zoals dat van de paddenpatrouille langs de Stinkslot, en het succes van het Bio Sciencepark. We hoorden over orchideeën in park Cronesteyn. Maar wie was toch mijnheer Bremmer? En wie zijn de oudste en de jongste inwoner van Zuidwest? De kampioens shorttrack van de IJshal? Door in de kamers ruimte te maken waar deze verhalen gehoord en beleefd kunnen worden, wordt het Lint ook zonder grote ruimtelijke ingrepen een begrip in de stad.

Wat is er te doen in het Groene Lint

1. **SPORT & SPEL** - Bewegen is gezond! Het Singelpark is anderhalf uur lopen, het Leidse Lint is anderhalf uur fietsen. Dat is de lengte van een halve marathon. De route voert langs zwembaden, de ijshal, sportvelden, speeltuinen, tennisbanen en diverse trimparcours. Het Lint maakt ook onderdeel uit van het rondje hardlopen door de wijk, en in de Kamer is standaard een watertappunt te vinden. De verzorgingssteuilen langs de route zijn startpunt van de Fietsmaatjes. In overleg met de buurt richten we de kamers en het park in met een jeu de boules baan, Calisthenics veld of 3x3 basketbal ring. En bij de ontwikkeling van de kamers zoeken we contact met het Huis van de Buurt. In Zuidwest biedt de vitaliteitscoach bijvoorbeeld al sporties aan in het Korte Vlietpark. En er zijn wedstrijden in het Lint zoals de Korte Vliet roeiwedstrijd die openstaat voor studenten en burgerverenigingen. Daar zullen er veel meer van komen.
2. **VOEDSEL** - Eten brengt mensen met elkaar in contact. Een gezamenlijke maaltijd verbreedert. Een vuurplaats is een plek om verhalen en liederen uit te wisselen. In de kamers maken we daarom graag plek voor een barbecue-plek of grillplaats en lange tafels. Verder zoeken we partners die een kas en een moestuin willen behouden in het Lint, om samen met scholen, verzorgingssteuilen en buurtbewoners aan de slag te gaan. Ook is er steeds meer belangstelling voor lokaal geproduceerd voedsel. De laatste boer van Leiden langs de Vlietweg zou een prachtige plek zijn om het concept van stadstuinderij het Zoete Land op grotere schaal aan te leggen. Hier halen de Leidenaren op 3 oktober straks hun peen en uien vandaan, en verbouwen schoolkinderen hun eigen courgettes.
3. **RECREATIE, CULTUUR & EDUCATIE** - Het lint biedt ruimte voor spelen in het park, chillen aan de waterkant en wandelen met de hond. In de kamers is informatie te vinden voor wandelingen en fietstochten in het buitengebied. Historische verhalen worden verbeeld in de kamers, door informatiepanelen, kunst, stadsgidsen en theatermakers. Het jaarlijkse Kamerfestival is al snel een begrip. De watertaxi en de trekschuit bieden een verrassende kijk vanaf het water. Maar ook is in de kamer meer informatie te vinden over flora en fauna, met specifiek aandacht voor de Leidse doelloorten. De activiteiten in en om het Lint moeten een brede doelgroep aanspreken. De netwerken die ontstaan bij aanleg en beheer van de kamers in de wijk kunnen ook hiervoor worden ingezet. De wijken rond de stad vormen samen het Lint: het geeft een nieuwe kijk op de stad.

Schans Lammen kamer voor de stad

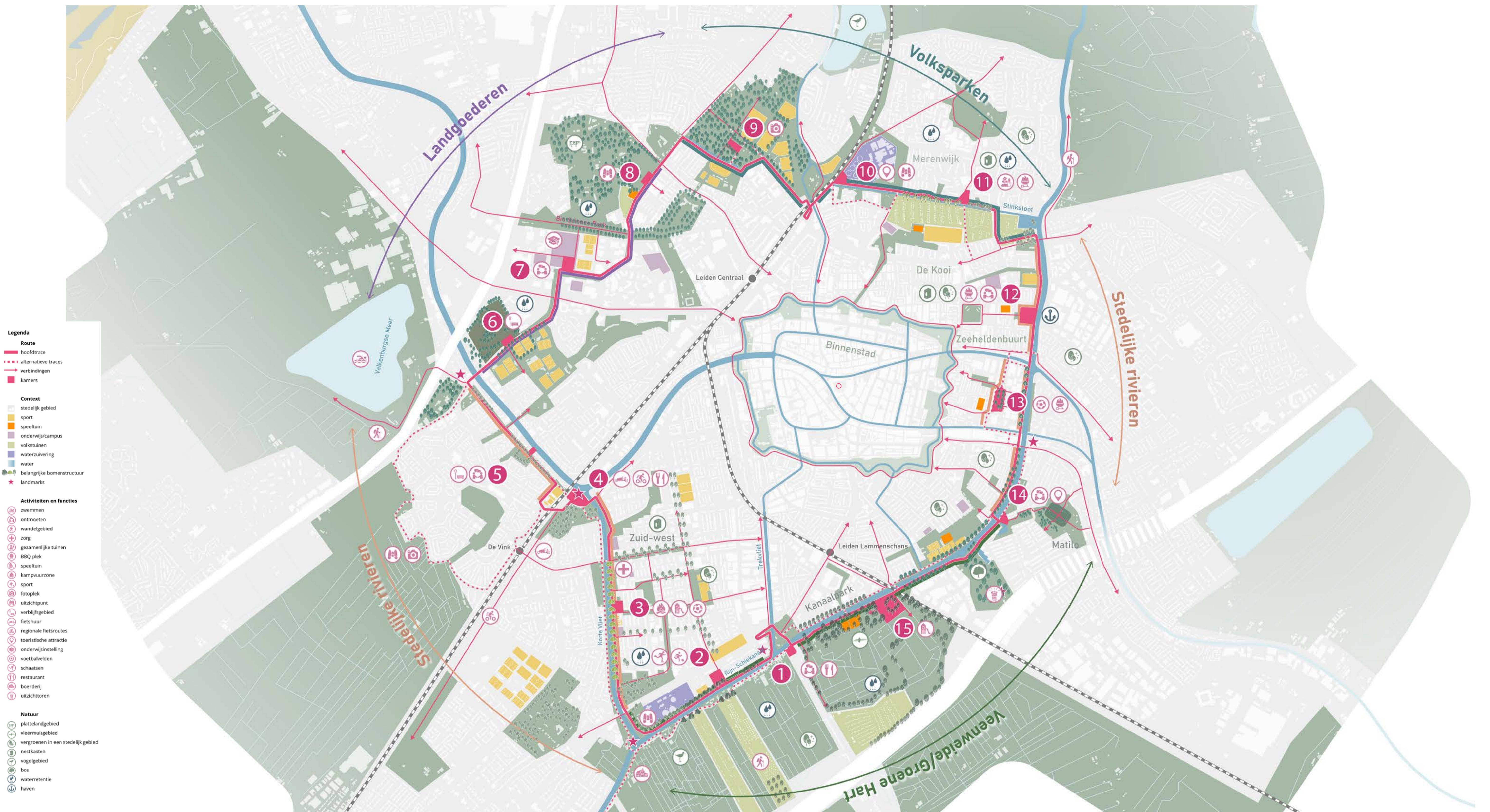

VOORBEELD 2: Schans Lammen (Vlietweg)

"In dit is dan de plek waar de hutspot is gevonden? Gast, ik kan het al van een kilometer ruiken! Ik docht dat je niet goed wist was. Wie fietst er nou de stad uit op 3 oktober? Maar het is een verdomd mooie plek zo aan het water. En heb je de nieuwe geuzenballen van brasserie Cronesteyn al geprobeerd?"

Aan de voet van de Lammes brug is de vindplaats van Schans Lammen, de plek waar Cornelis Joppens de ketel met hutspot heeft gevonden. Er komt hier een nieuwe, verhoogde brug over het Rijn-Schiekanaal. De provincie wil de oprit naar de brug voorzien van een gemetselde muur als grondkering. Op deze muur moet een kunstwerk komen, dat te maken heeft met de komst van de Geuzen en Leidens Ontzet. Ook ligt hier Brasserie Cronesteyn met een fijn terras aan het water. Een mooie plek dus om de route te beginnen of te onderbreken.

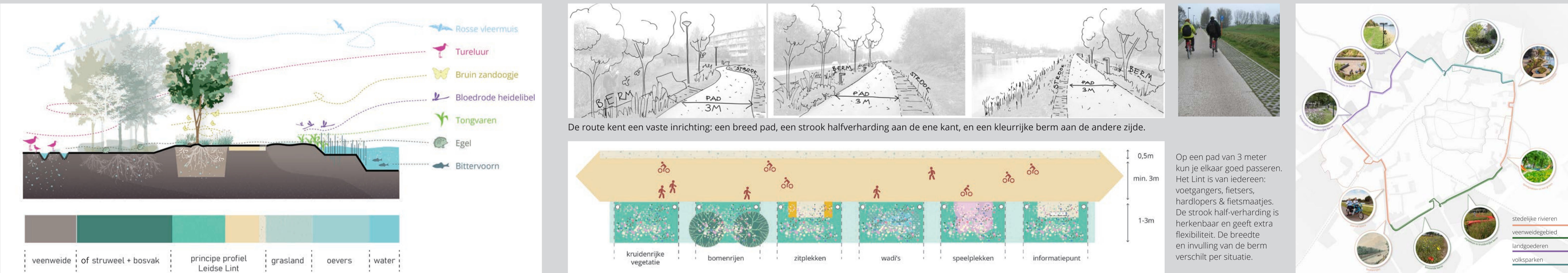
Onder de brug door fiets of wandel je polderpark Cronesteyn in. Of je fietst langs de Vliet naar de Elza hoeve, ook wel de laatste boer van Leiden genoemd, naar natuurgebied Vogelhof en de Vlietlanden. Met een nieuw pontje zou je dan weer terugkomen op de route van het Lint. Of je volgt de vaste route over de nieuwe brug, langs het zwembad en de IJshal aan de overzijde van het water. Deze kamer wordt een rust- en informatiepunt langs de route. Een plek voor nieuwe gebruiken, zoals een groot hutspotfeest op 3 oktober. We houden de ruimte open, zodat er nog veel mogelijk is.

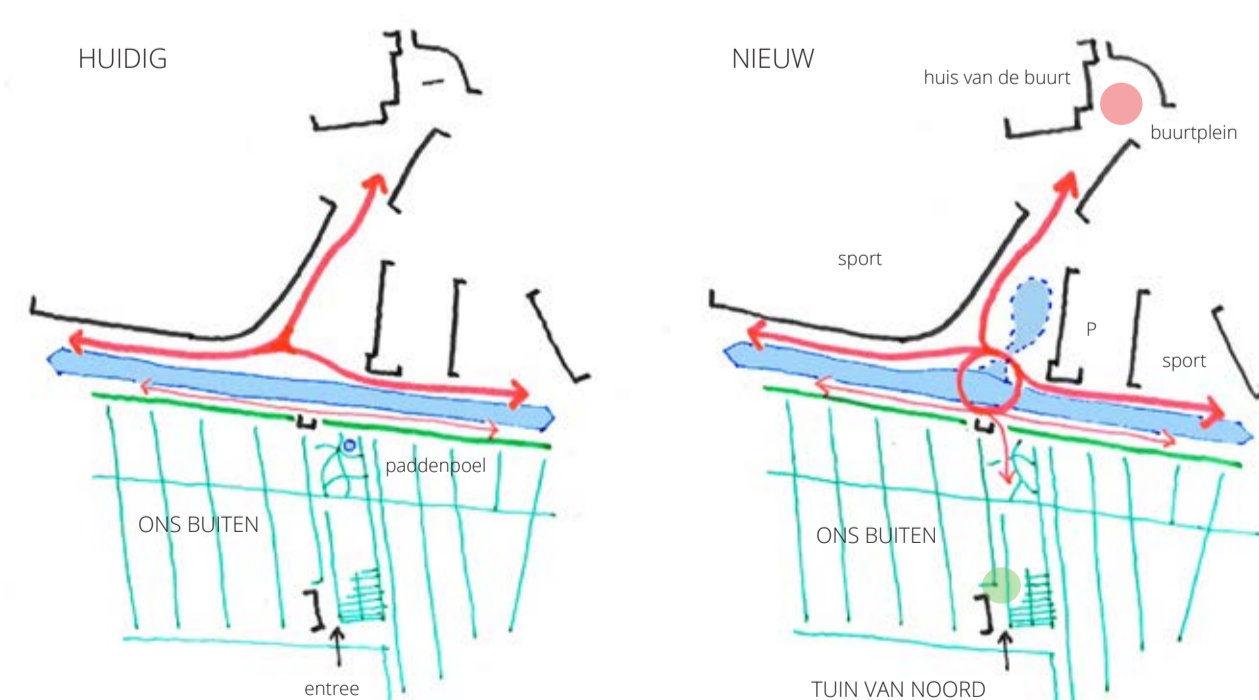
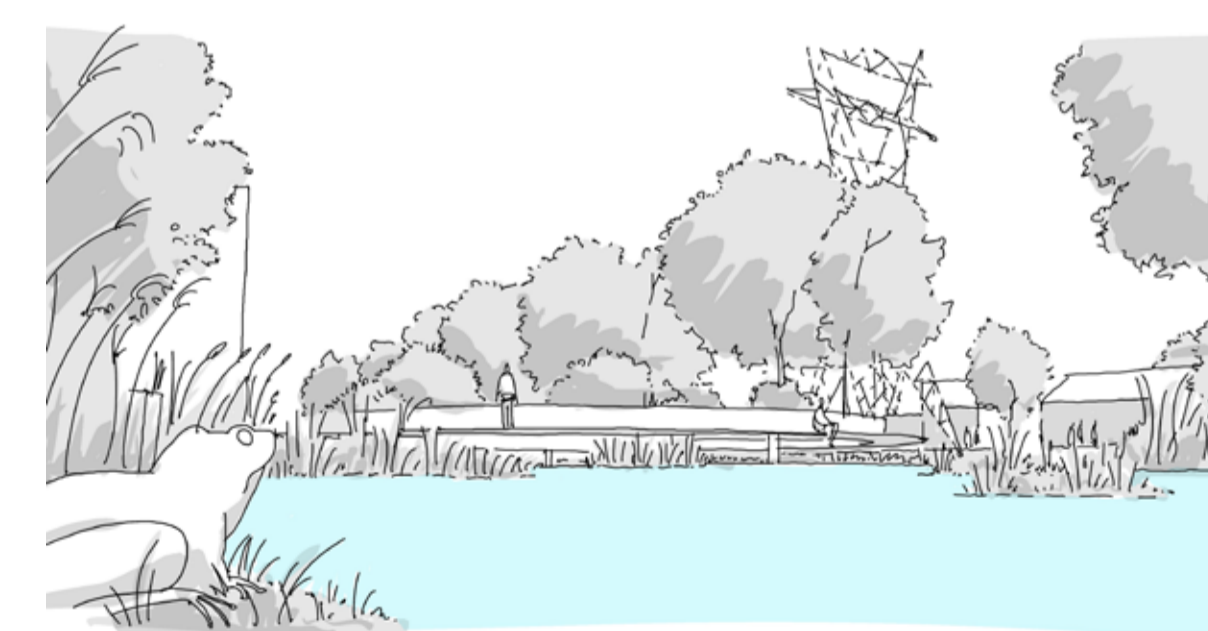
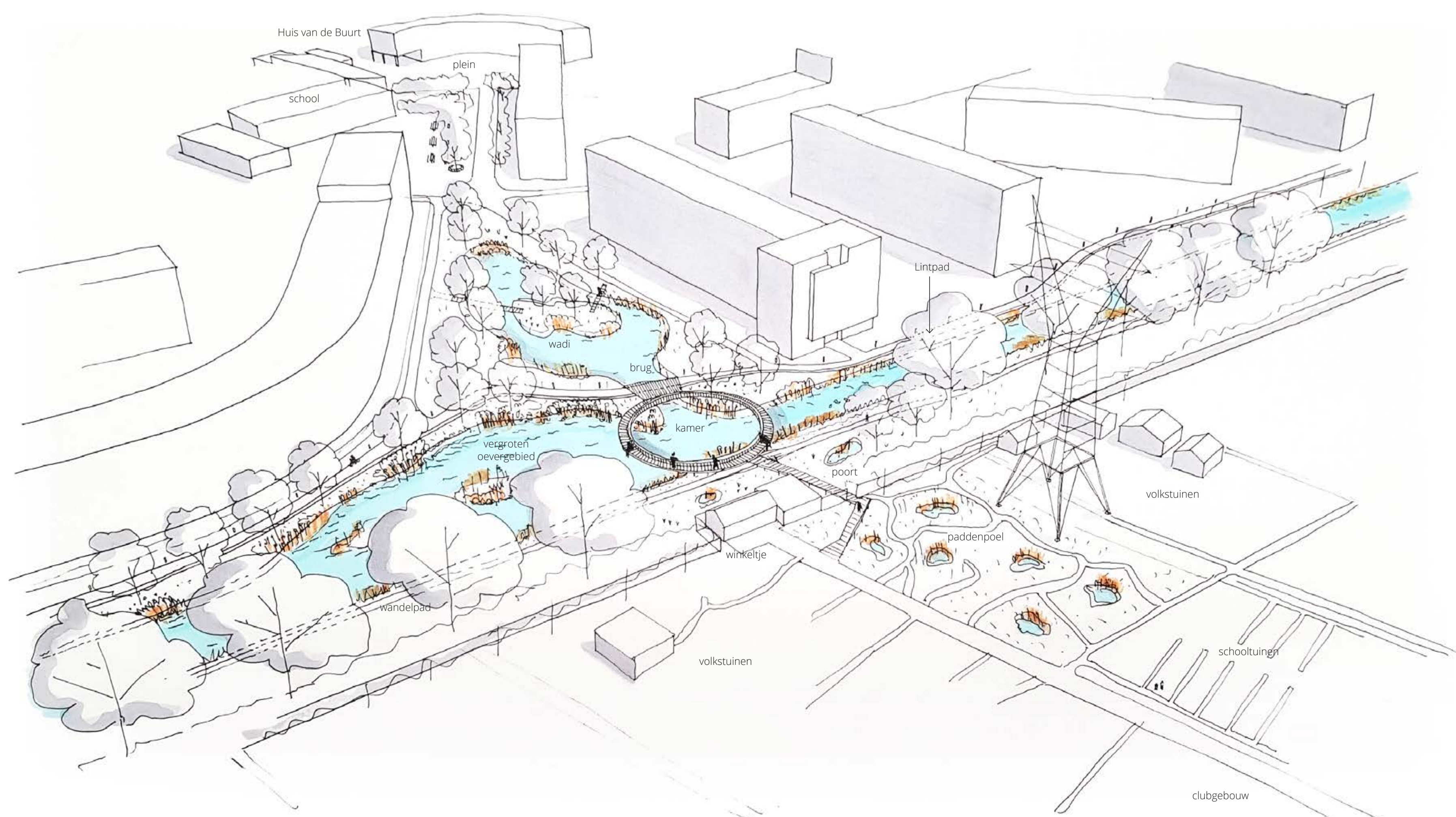
route

De route voert door verschillende landschappen. Elk landschap kent zijn eigen doelsoorten, de dieren die iets zeggen over de gezondheid van de natuur. We planten daarom verschillende soorten bomen aan, en maken waar nodig wadi's tegen het verdrogen van de bodem.

Stinkslot kamer voor het dier

VOORBEELD 3: Stinkslot (Merenwijk / Tuin van Noord)

EEN KAMER VOOR HET DIER

"Ieder voorjaar is het weer raak. Net als ik probeer het warme asfalt over te steken komen die rare weebeners en zetten me zo in de rietkraag. Daar kan ik dan eindelijk mijn eiges kwijt. Het lijkt hier opeens wel veel ruimer te zijn geworden! En van andere kikkers hoor ik dat verderop zelfs een onderdoorgang is gemaakt. Ik ga daar gauw eens kijken."

Elk voorjaar trekt de paddenpatrouille erop uit om kikkers en salamanders veilig over het fietspad langs de Stinkslot te zetten. Deze stille watergang is de favoriete verblijfplaats van allerlei soorten amfibieën. Maar de sloot vormt ook een barriere tussen de Merenwijk en de Tuin van Noord. Hiertussen ligt volkstuincomplex Ons Buiten, dat alleen vanaf de zuidzijde toegankelijk is. In de volkstuin is een Ecotuin met paddenpoel aangelegd. We willen graag het natuurgebied versterken en tegelijkertijd beter toegankelijk maken. Al het dierenleven zit nu verscholen achter dikke rietkragen. Halverwege de sloot wordt de oever verbreed en het water de wijk in getrokken. Een rondlopende houten steiger maakt dat je als voetganger over kunt steken. Als je hier een tijdje stil blijft zitten hoor je de kikkers kwaken. We stellen voor ook aan deze kant een entree naar de volkstuin te maken (met een afsluitbaar hek), waardoor er een nieuwe verbinding ontstaat tussen de Merenwijk en de Tuin van Noord.

zicht vanaf het Lint op de kamer aan het Korte Vlietpark

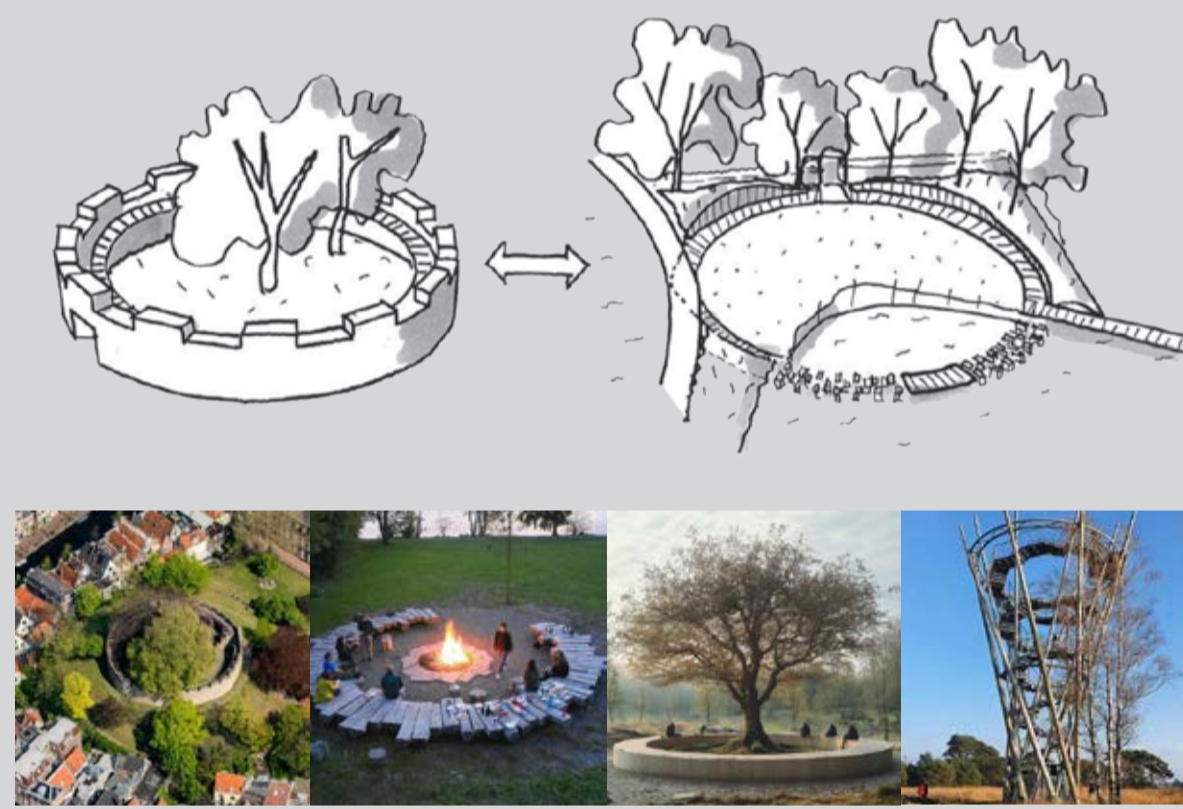
kamers

We markeren een aantal bijzondere plekken langs het lint, en noemen deze plekken 'kamers'. Het zijn ruimtes voor ontmoeting van de buurt, bijzondere uitzichtpunten, of intieme parkruimtes, als kralen aan een ketting. In deze kamers is er ruimte voor verdieping, ontmoeting en ontspanning.

1 De kamer is een bijzondere ruimte aan het Lint

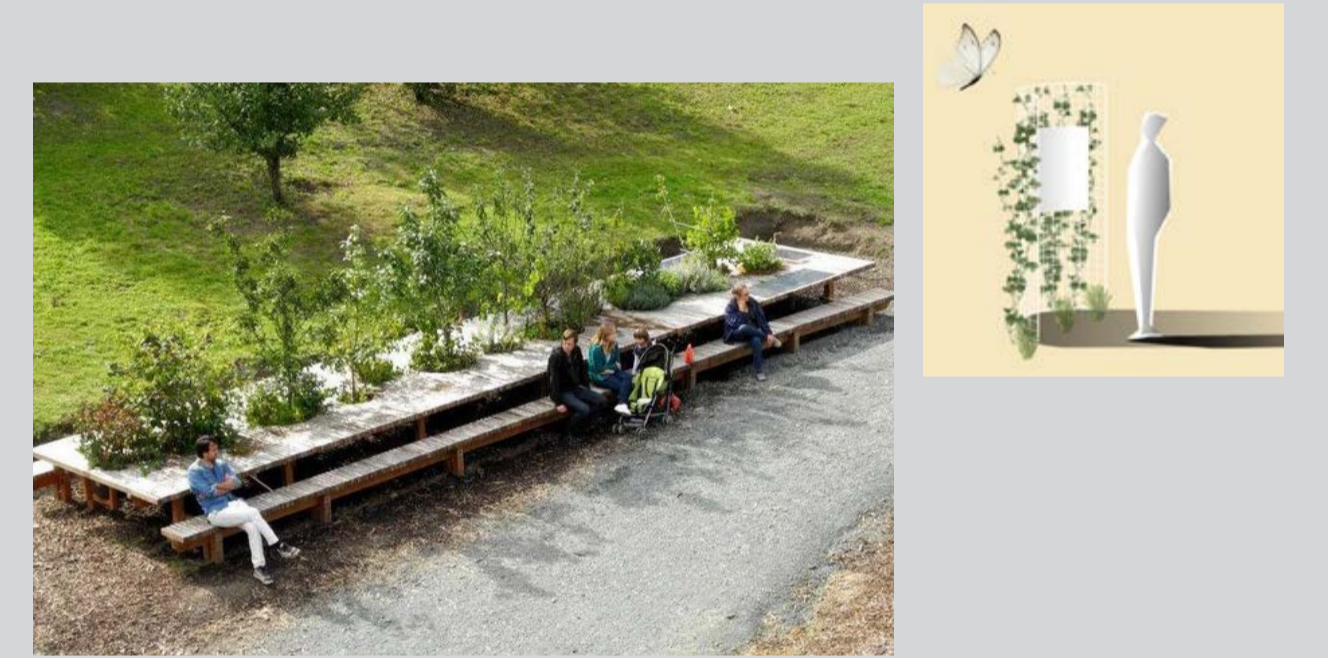
3 De basisvorm van de kamer is een cirkel. Een vorm die verbondenheid uitdrukt, maar ook de basis van de stad Leiden

5 We gebruiken circulaire materialen, dat wil zeggen dat we zoveel mogelijk van hergebruik uitgaan

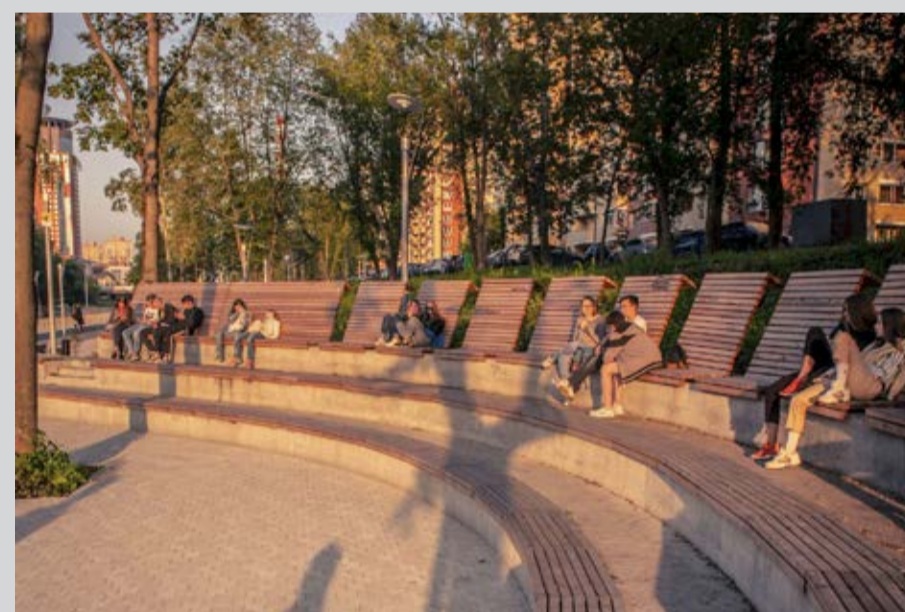
7 We werken met een aantal vaste inrichtingselementen. Het maakt de kamers herkenbaar. Voorbeelden zijn een grote buurttafel, een vuurplaats, een informatiepaneel, een waterpunt maar het kan ook een kas zijn voor de moestuin.

2 De kamer is goed verbonden met zijn omgeving

4 We begrenzen de ruimte, maar houden hem verder leeg. De invulling gaat in overleg met de buurt en de stad.

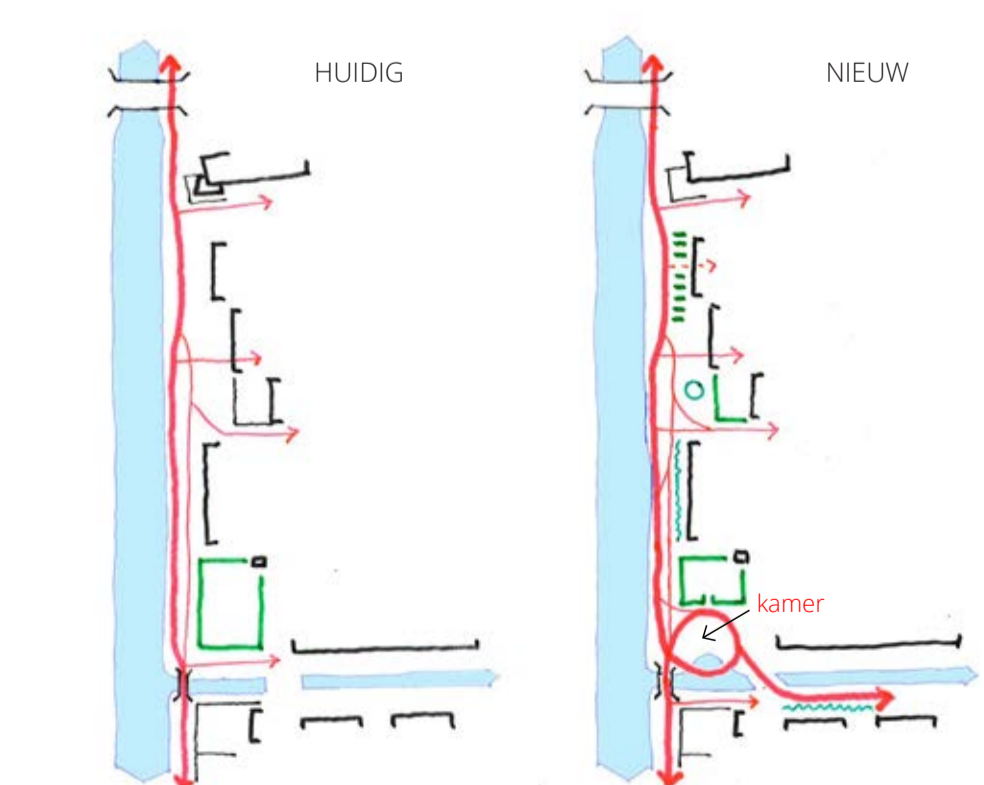
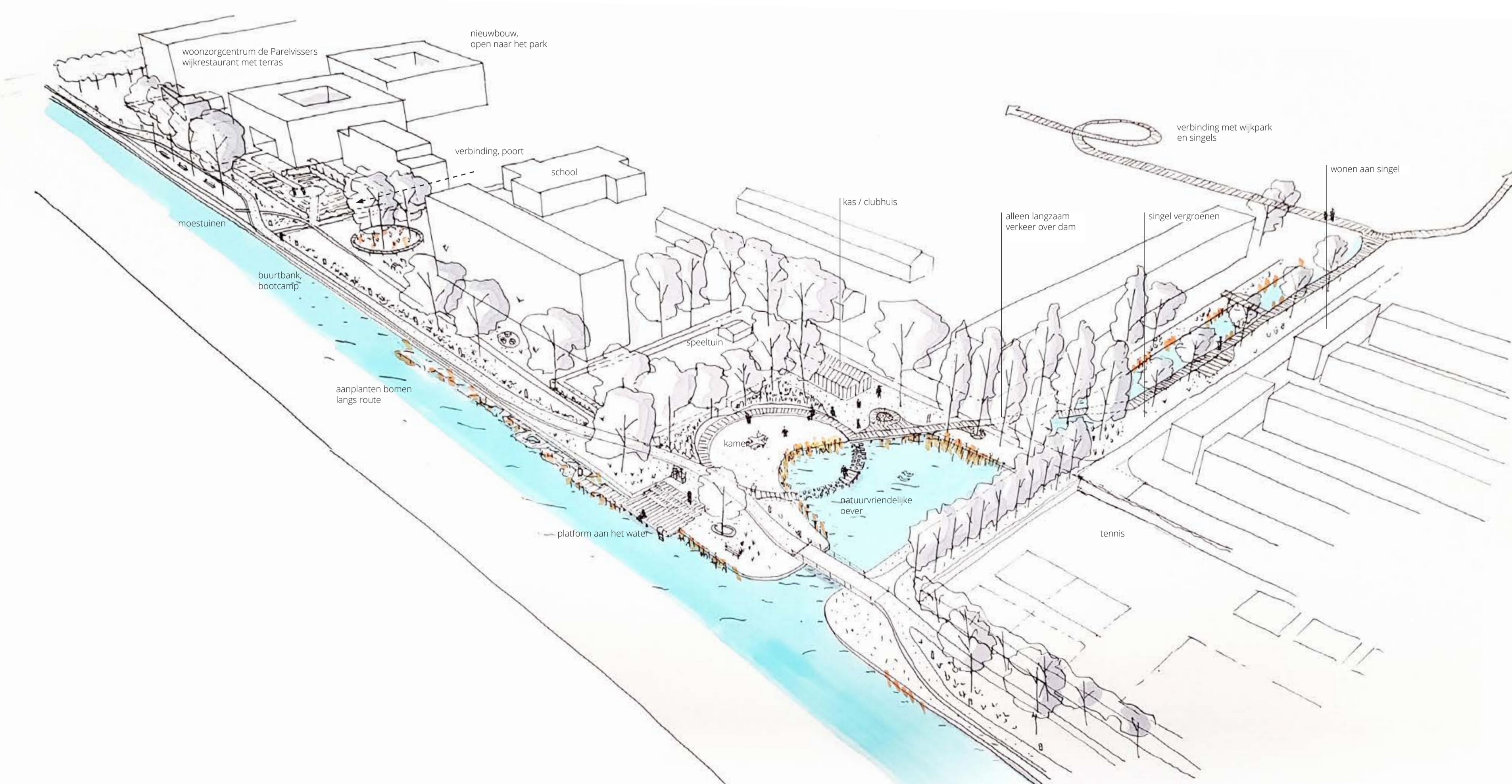
6 We maken de kamers klimaatadaptief: we houden bijvoorbeeld rekening met de opvang van piekbuien

8 Er is altijd een verhaal verbonden met de plek. Verhalen geven de stad betekenis. Een verhaal kan over een bijzondere opgraving gaan, maar ook over bijzondere dieren of planten, of een bijzonder buurtinitiatief.

Korte Vliet kamer voor de buurt

VOORBEELD 1: Korte Vlietpark (Leiden Zuidwest)

"Als mijn zusje naar de speeltuin wil ga ik tegenwoordig altijd mee. Voor grote kinderen zoals ik is er nu ook buiten het hek veel meer te beleven. Er zitten altijd wel vriendinnen te chillen aan de waterkant. En zaterdag organiseren de scouts een buurtbarbecue. Komt mijn vader ook weer 'ns buiten."

De prinses Beatrix speeltuin is net zo oud als de wijk zelf. De speeltuin ligt op de plek waar de singel uitkomt in de Korte Vliet. De speeltuin ligt achter hekken en struiken, de waterkant is daardoor nauwelijks zichtbaar vanaf de straat. We stellen voor om hier ruimte te maken voor een kamer. We maken er een water- en natuurspeeltuin van, voor alle leeftijden, met behoud van een afgesloten deel voor de jongste kinderen. Met elementen als stapstenen in het water, houten looppaden door verhoogd gebied, misschien wel een kabelbaan en een vuurplaats. Naast de kamer plaatsen we een kas/speeltuingebouw van hergebruikt materiaal. De kamer wordt een ontmoetingsplaats van en voor de buurt. We hebben een voorbeeld uitgewerkt dat is gebaseerd op onze spelregels voor het Leidse Lint, maar graag gaan we in gesprek met de buurt hoe zij de kamer en het park ingericht willen hebben.

beeld uit wijkvisie (de Urbanisten)

natuurspeeltuin

buurtpark Brussel

